

Rekreasyon Yönetimi ve Turizm İşletmeciliği Bölüm Müfredatlarının Karşılaştırılması*

Comparison of Recreation Management and Tourism Management Syllabuses

Özkan TÜTÜNCÜ**, Yılmaz AKGÜNDÜZ***, Cem YEŞİLYURT****

** Prof. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, 35350 Inciraltı, İzmir.

E-posta: ozkan.tutuncu@deu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-2482-0893

*** Doç. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi Seferihisar Fevziye Hepkon Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, 35460 Seferihisar, İzmir.

E-posta: yilmaz.akgunduz@deu.edu.tr

ORCID: 0000-0001-8887-9280

**** Araştırma Görevlisi Dr., Adıyaman Üniversitesi Turizm Fakültesi, 02040 Merkez, Adıyaman.

E-posta: cyesilyurt@adiyaman.edu.tr

ORCID: 0000-0003-2193-5406

MAKALE BİLGİLERİ

Makale işlem bilgileri:

Gönderilme tarihi: 6 Şubat 2019

Düzeltilme: 5 Eylül 2019

Kabul: 20 Eylül 2019

Anahtar sözcükler: Turizm eğitimi, Rekreasyon yönetimi, Turizm işletmeciliği, Turizm Fakültesi, Müfredat.

ARTICLE INFO

Article history:

Submitted: 6 February 2019

Resubmitted: 5 September 2019

Accepted: 20 September 2019

Key words: Tourism education, Recreation management, Tourism management, Tourism schools, Syllabus.

ÖZ

Turizm faaliyetleri, rekreasyon faaliyetlerinden sadece bir tanesidir. Bu nedenle, rekreasyon ve turizm arasında benzerlikler ve farklılıklar vardır. Bu araştırmanın amacı, rekreasyon yönetimi (RY) ve turizm işletmeciliği (TI) bölüm müfredatlarının karşılaştırılarak benzerlik ve farklılıklarını belirlemektir. Bu kapsamda Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi (AHBVÜ) ve Akdeniz Üniversitesi Turizm Fakültelerinde yer alan RY ve TI bölüm müfredatları incelenmektedir. Kurum internet sitelerinden sağlanan bölüm müfredatlarından yararlanılarak doküman analizi gerçekleştirilmektedir. Çalışmanın bulguları, özellikle AHBVÜ'nde, TI ve RY müfredatlarının önemli oranda benzer olduğunu göstermektedir. Bu nedenle, bölümlerin farklılıkları ve benzerlikleri dikkate alınarak bölüm müfredatlarının güncellenmesi gerektiği söylenebilir.

ABSTRACT

Tourism activities are only one of the recreational activities. Therefore, similarities and differences exist between recreation and tourism. The purpose of this study is to determine the similarities and differences between the syllabus of recreation management (RM) and tourism management (TM) departments. In this scope, the study examines the syllabus of RM and TM departments of Akdeniz University and Ankara Hacı Bayram Veli University. Document analysis is carried out using department syllabuses that was provided from the university websites. Results indicate that TM and RM syllabus of Ankara Hacı Bayram Veli University is almost similar to those of Akdeniz University. Therefore, the syllabus of the RM and TM departments at both universities should be updated according to the similarities and differences between RM and TM departments.

GİRİŞ

İnsanların yoğun, yorucu, rutin ve sıkıcı iş hayatının stresinden uzaklaşması, genellikle dinlendirici, rahatlatıcı ve yeniden toparlayıcı özelliğe sahip olan reaktif nitelikli boş zaman faaliyetle-

riyle mümkündür (Tel ve Köksalan 2008). Özellikle teknolojiye yaşanan gelişmeler insanların hem çalışma saatlerini hem de zorunlu faaliyetlere ayırmaları gereken zamanı giderek azaltmaktadır. Bu durum insanların kendileri için ayırabilecekleri zamanı diğer bir ifadeyle zorunlulukları dışında kalan ve kendilerini gerçekleştirmeleri için sahip oldukları zamanı, serbest zamanı, artırmaktadır (Akgündüz ve Karamustafa 2019). Serbest zamanın kullanımı ise rekreasyon etkinlikleri ile ilişkilendirilmektedir.

* Bu çalışma, Dokuz Eylül Üniversitesi Foça Turizm Fakültesi ile Anatolia Turizm Akademisi tarafından 11-14 Ekim 2018 tarihlerinde Foça'da düzenlenen "Hasan Olalı Turizm Sempozyumu"nda sunulmuş halinin, yazarlarca daha sonra geliştirilerek, yeniden düzenlenmiş halidir.

Kelime anlamı olarak yenilenme, yeniden yaratma veya yeniden yapılanma anlamına gelen rekreasyon insanların çalışmak, uyumak gibi zorunlu davranışlarının dışında kalan ve serbest zaman olarak ifade edilen zaman dilimlerinde gerçekleştirilmektedir (Şahbaz ve Altınay 2015). Hazar (2003) rekreasyon etkinliklerini insanların zorunlu davranışları dışında kalan serbest zamanlarında doyum sağlamak amacıyla gönüllü olarak katıldıkları etkinlikler olarak tanımlarken; Tütüncü (2008) ise bireylerin ya da toplumsal kümelerin serbest zamanlarında gönüllü olarak yaptıkları dinlendirici ve eğlendirici etkinlikler olarak tanımlamaktadır.

İnsanlar, hayatlarının üçte birini rekreasyon faaliyetlerine katılarak geçirmektedirler (Tütüncü ve Aydın 2014). Rekreasyon, her yaşta sağlıklı veya engelli insanları kapsamaktadır. Özellikle kişisel ve toplumsal olarak sağladığı faydalar rekreasyona ihtiyaç duyulmasına neden olmaktadır. Bireylerin fiziki gelişimlerinin ve sosyalleşmelerinin sağlanmasında, ruh sağlıklarının kazandırılmasında, yaratıcılıklarının atırılmasında, beceri ve yeteneklerinin geliştirilmesinde ve iş başarılarının artırılmasında rekreasyon faaliyetleri etkili olmaktadır (Tütüncü 2008). Ayrıca rekreasyon, eğitim-öğretimi ve kültürel kalkınmayı desteklediği, çalışma kapasitesini arttırdığı, ekonomik kalkınmayı sağladığı, beden ve ruh sağlığını koruduğu, bireylerin çeşitli yönlerden gelişimine katkı sağladığı için de önem taşımaktadır (Karaküçük 1995).

Boş zaman, rekreasyon ve turizm insanların yaşamlarında önemli unsurlar olarak kabul edilmektedir (Jenkins ve Pigram 2005: 1). Boş zaman faaliyetleri, rekreasyon faaliyetleri kapsamında incelenmektedir. Bu nedenle rekreasyon, boş zaman faaliyeti olarak kabul edilen turizmi de içinde barındırmaktadır (Mieczkowski 1990). Turizm sosyolojisi ve antropolojisi ile yapılan ilgili ilk çalışmalarda turizm, boş zamanın özel bir formu olarak kabul edilmiştir (Cohen 1974 den akt. Karaküçük 2016: 370).

Mieczkowski (1990) hem turizmi hem de boş zamanı rekreasyonun bir türü olarak kabul etmektedir. Karaküçük de (2001) rekreasyon etkinliklerini amaçlarına göre toplumsal, kültürel,

sanatsal, sportif, turizm ve dinlenme olarak sınıflandırmaktadır. Dolayısıyla hem Karaküçük hem de Mieczkowski turizm faaliyetlerini, rekreasyon faaliyetlerinden sadece birisi olarak kabul etmektedir. Tribe (2004) ise rekreasyon ve turizm arasındaki ilişkiyi Karaküçük (2001) ve Mieczkowski'den (1990) farklı değerlendirmektedir. Tribe (2004), rekreasyonu ev içinde ve ev dışında gerçekleştirilen olmak üzere iki başlıkta sınıflandırmakta; turizmi, ev dışında gerçekleştirilen rekreasyon etkinlikleri kapsamında değerlendirmektedir. Ayrıca turizmin iş ile ilişkili olduğunun altını çizerek de rekreasyondan ayrılabilirliğini belirtmektedir. Sadece konu ile ilgilenen bilim insanlarına göre değil, ülkelere göre de rekreasyon ve turizm kavramlarının kullanımında farklılıklar görülebilmektedir. Örneğin; Kuzey Amerika'da turizm kavramı seyahat kavramının yerine değil, rekreasyon kavramının yerine kullanılmaktadır. Avrupa'da turizm kavramı, Kuzey Amerika'daki açık hava etkinliklerini kapsamaktadır. Kanada'da ise turizm ve açık hava etkinlikleri eş anlamlı olarak kabul edilmektedir (Serçek ve Özaltaş Serçek 2015). Türkiye'de konu ile ilgili alanyazın incelendiğinde turizmin faaliyetlerine katılmak için boş zamanın gerekli olduğu, ancak iş amaçlı yapılan (fuar ve kongre katılımı gibi) bazı seyahatlerin de turizm faaliyetleri kapsamında kabul edildiği görülmektedir (Kozak vd. 2001; Usta 2014).

Turizm faaliyetlerinin çoğu rekreasyonel amaçlıdır; göreceli bir özgürlük içerisinde kişisel zevk ve memnuniyet amacıyla boş zamanlarda yapılmaktadır. Doğal olarak bu durum aktiviteyi ödüllendirici bir aktivite haline getirmekte ve dolayısıyla bu aktivite boş zaman veya rekreasyon kavramının içine girmektedir (Smith ve Godbey 1991: 94; Jenkins ve Pigram 2005: 6). Turizm doğası gereği rekreasyon merkezlidir. Bu nedenle turizm, boş zaman ve rekreasyonun bir parçasıdır (Karaküçük 2016).

Rekreasyon disiplinlerarası bir çalışma alanı olduğu için üniversitelerin turizm fakültelerinde, spor bilimleri fakültelerinde, uygulamalı bilimler yüksekokul/fakültelerinde ve beden eğitimi ve spor yüksekokullarında, rekreasyon bölümleri bulunmaktadır. Bu çalışmanın ama-

cı ülkemizde bulunan ve turizm alanında köklü iki üniversitenin turizm fakültelerinde yer alan Rekreasyon Yönetimi (RY) bölümü ile Turizm İşletmeciliği (Tİ) bölümünün müfredatlarını karşılaştırmaktır. Böylelikle her iki bölümün müfredatına ilişkin bilgi sahibi olunması ve öneriler getirilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi (AHBVÜ) Turizm Fakültesi'nde yer alan RY ve Tİ bölüm müfredatları, Akdeniz Üniversitesi (AÜ) Turizm Fakültesi'nde yer alan RY ve Tİ bölüm müfredatları ile karşılaştırılmaktadır. Bu doğrultuda çalışmada öncelikle rekreasyon ve rekreasyon bölümlerine ilişkin açıklamalara yer verilmekte, devamında bölüm müfredatlarının karşılaştırmaları yapılmakta ve çalışma öneriler ile tamamlanmaktadır.

REKREASYON EĞİTİMİ

Rekreasyon eğitimi, genel eğitim içerisinde çevre, sağlık ve yurttaşlık eğitimleri gibi yer alan, uygulamalarda ve amaçlara ulaşma yollarında farklılıklar olan fonksiyonel bir alanı oluşturmaktadır. Rekreasyon eğitiminin amacına ilk olarak Altın-

cı Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın (1990-1994) 856. Maddesinde "Boş zamanların değerlendirilmesinde eğitim ve organizasyon faaliyetlerini yürütecek nitelikli elemanların yetiştirilebilmesi amacıyla ile üniversitelerin beden eğitimi ve spor bölümlerinde rekreasyon anabilim dalı açılacaktır" şeklinde değinilmiştir (IV. Kalkınma Planı: 297).

Rekreasyon bilim dalı özellikle boş ve serbest zaman faaliyetleri olarak bireylerin sağlıklı yaşamak adına yaptıkları gönüllü faaliyetlere odaklanmaktadır (Tütüncü 2012). Bu alanda uzmanlaşacak kişilerin, rekreasyon faaliyetlerini sağlık, kültür ve spor bazlı planlayabilmeleri, yürütebilmeleri ve uygulamada karşılaşılabilecek sorunları çözebilme yeteneğine sahip olmaları gerekir. Rekreasyon bölümlerinde rekreasyona yönelik genel yaklaşımların kavratılmasının yanı sıra, bu alanın alt-dallarında uzmanlaşarak bağımsız araştırma yapabilme becerisi kazandırılması ve bu alanda yeni bilgi üretme kapasitesini destekleyecek bir eğitim verilmesi planlanmalıdır. Bu çerçevede rekreasyon bölümü rekreasyon ve serbest zaman kuramlarını, yaklaşımlarını ve uygulamalarını kapsayan bir müfredata ihtiyaç duymaktadır (Tütüncü 2012).

Tablo 1. 2018 YKS Tercih Kılavuzunda Yer Alan Rekreasyon Bölümlerinin Dağılımı 1

Üniversite Adı	Akademik Birim Adı	Bölüm Adı
Akdeniz Üniversitesi (Antalya)	Manavgat Turizm Fakültesi	Rekreasyon Yönetimi
	Turizm Fakültesi	Rekreasyon Yönetimi
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	Turizm Fakültesi	Rekreasyon Yönetimi
Balıkesir Üniversitesi	Turizm Fakültesi	Rekreasyon Yönetimi
Gazi Üniversitesi (Ankara)	Spor Bilimleri Fakültesi	Rekreasyon
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi (Karaman)	Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu	Rekreasyon Yönetimi
	Spor Bilimleri Fakültesi	Rekreasyon
Necmettin Erbakan Üniversitesi (Konya)	Turizm Fakültesi	Rekreasyon Yönetimi
Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi	Spor Bilimleri Fakültesi	Rekreasyon
Girne Amerikan Üniversitesi (KKTC-Girne)	Spor Yüksekokulu	Rekreasyon Yönetimi (Burslu)

¹ <https://www.osym.gov.tr/TR,15240/2018-yuksekgretim-programlari-ve-kontenjanlari-kilavuzu.html>

Rekreasyon eğitimi alan kişinin, insan organizmasının anatomik yapısını, işleyişini, davranışlarını ve rekreasyon aktivitelerini bilen, spor teknolojilerini kullanan, davranış bilimleri konusunda bilgili, rekreasyon faaliyetlerini yönetebilen, insanları rekreasyon aktivitelerine katılmaları için motive edebilen, böylelikle toplum sağlığına ve toplumsal kaynaşmanın gerçekleştirilmesine hizmet edebilen bir eleman olarak yetiştirilmesi amaçlanmalıdır. Bu kapsamda da rekreasyon eğitimi alan kişilerin çevrelerine, zararlı etkiler yaratmaksızın insanların serbest zamanlarını verimli değerlendirmelerini sağlayarak yaşam kalitelerini yükseltmek gibi önemli katkılar sağlanmaları hedeflenmelidir (Tütüncü 2008).

2018 YKS tercih kılavuzuna göre ülkemizde Tablo 1’de görüldüğü gibi rekreasyon bölümleri Turizm Fakülteleri, Spor Bilimleri Fakülteleri, Spor Yüksekokulları ve Uygulamalı Bilimler Yüksekokulları bünyelerinde yer almaktadır. Tabloya göre 2018-2019 öğretim yılında beş adet Rekreasyon Yönetimi (RY) bölümü Turizm Fakültelerinin bünyesinde, üç adet Rekreasyon bölümü Spor Bilimleri Fakültesi bünyesinde, bir adet Rekreasyon bölümü Spor Yüksekokulu ve bir adet Rekreasyon bölümü Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu bünyesinde olmak üzere toplam 10 adet rekreasyon bölümü 2018-2019 öğretim yılında öğrenci kabul etmektedir (2018-Yükseköğretim Programları ve Kontenjan Kılavuzu 2018).

YÖNTEM

Araştırmanın amacı RY ile Tİ bölüm müfredatlarını karşılaştırmak olduğu için nitel araştırma yaklaşımı ile RY ile Tİ bölüm müfredatları karşılaştırmalı olarak betimlenmektedir. Araştırma verilerinin kaynağını AHBVÜ ve AÜ Turizm Fakültesi RY ve Tİ bölüm müfredatları oluşturmaktadır. Bu nedenle araştırma doküman analizi kapsamında gerçekleştirilmektedir.

Çalışma iki aşamalı olarak yürütülmüştür. İlk aşamada her bir üniversitenin kendi içerisinde RY ile Tİ bölümlerinin öğretim programları; ikinci aşamada AHBVÜ ile AÜ’nin önce RY ve sonra Tİ bölüm müfredatları karşılaştırılmıştır. Bölümlerin müfredatlarına akademik birimlerin resmi web sitelerinden 20-24 Ağustos 2018 tarihlerinde ulaşılmıştır.

Araştırma kapsamının sadece AHBVÜ ve AÜ Turizm Fakültelerinde yer alan Tİ ve RY bölümleri ile sınırlı tutulmasında, bu üniversitelerin turizm alanında köklü üniversiteler arasında yer almaları, akademik birimlerinde incelenen bölümlerin aktif olması, internet üzerinden program müfredatlarının erişilebilir olması ve lisansüstü eğitim programlarının olması etkilidir. Kuruluşu 1955 yılına dayanan Gazi Üniversitesi Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi, 2009 yılında mesleki ve teknik eğitim alanında faaliyet gösteren tüm fakültelerin kapatılması nedeniyle Turizm Fakültesi’ne dönüşmüştür. Turizm Fakültesi ise² 2018 yılında açılan AHBVÜ’ye devredilmiştir. Akdeniz Üniversitesi Turizm Fakültesi ise 1982 yılında yüksekokul olarak kurulmuş olup, 2012 yılında Turizm Fakültesine dönüşmüştür³.

BULGULAR

Tablo 1’de belirtildiği gibi dört ayrı üniversitenin beş farklı turizm fakültesinde hem RY hem de Tİ bölümü bulunmaktadır. Bu bölümde, AHBVÜ ve AÜ Turizm Fakültelerinde bulunan RY ile Tİ bölüm müfredatlarının benzerlik ve farklılıkları sunulmaktadır. İlk karşılaştırma AHBVÜ Turizm Fakültesinde yer alan RY ve Tİ bölümlerinin müfredatlarında yapılarak Tablo 2’de özetlenmektedir.

Tablo 2 incelendiğinde AHBVÜ Turizm Fakültesi’nde bulunan RY ve Tİ bölümlerinde bulunan 38 zorunlu dersin 30’u, 33 seçmeli dersin 24’ü her iki bölümde de verilmektedir. Bu nedenle zorunlu derslerin benzerlik oranı %79 ve seçmeli derslerin benzerlik oranı ise %73’tür.

AHBVÜ’nde bulunan RY ile Tİ bölümlerinin müfredatlarındaki benzerlik oranının bu kadar yüksek olmasında özellikle Türkçe, Atatürk İlke ve İnkılap Tarihi, Genel Turizm, Genel Ekonomi, Genel Muhasebe, Genel İşletme, Yönetim ve Organizasyon, İnsan Kaynakları Yönetimi, Turizm Ekonomisi, Yiyecek-İçecek Hizmetleri ve Araştırma Teknikleri derslerinin her iki bölümde de bulunması etkilidir.

² <http://turizm.ahbv.edu.tr/posts/view/title/tarihce-88824?siteUri=turizm>

³ <http://turizm.akdeniz.edu.tr/fakultemiz/tarihce/>

Tablo 2. AHBVÜ Turizm Fakültesi'nde Bulunan RY⁴ ve Tİ⁵ Bölümlerinin Müfredatlarının Karşılaştırılması

Yarıyıl	Zorunlu Dersler		Seçmeli Dersler	
	Derslerin Benzerliği	Farklı Olan Dersler	Derslerin Benzerliği	Farklı Olan Dersler
1.Yarıyıl	7/7	-	-	-
2.Yarıyıl	7/7	-	-	-
3.Yarıyıl	4/5	-Rekreasyon Kaynakları	5/5	-
4.Yarıyıl	3/5	-Rekreasyon Etkinlikleri -Rekreasyon İşletmeciliği	4/4	-
5.Yarıyıl	4/4		3/6	-Terapatik Rekreasyon -Rekreasyon ve Kentleşme -Tesis Yönetimi
6.Yarıyıl	3/4	-Rekreasyon Politikaları ve Planlaması	3/6	-Ekoloji -Rekreasyon İşletmelerinde Bilgi ve İletişim Teknolojileri -Rekreasyon ve Yerel Yönetim
7.Yarıyıl	1/3	-Rekreatif Alan Tasarımı -Animasyon Hizmetleri	4/6	-Parklar Yönetimi -Yaratıcı Drama
8.Yarıyıl	1/3	-Rekreasyon Program Planlaması -Animasyon Uygulamaları	5/6	-Rekreasyon ve Spor

⁴ <http://turizm-rekreasyon.ahbv.edu.tr/posts/view/title/mufredat-35512?siteUri=turizm-rekreasyon>

⁵ <http://turizm-isletme.ahbv.edu.tr/posts/view/title/mufredat-35566>

İkinci karşılaştırma AÜ Turizm Fakültesinde yer alan RY ve Tİ arasında yapılmaktadır (Tablo 3). Bu kapsamda bakıldığında AÜ Turizm Fakültesinde bulunan RY ve Tİ bölümlerinin müfredatlarında yer alan 51 zorunlu dersin 27'si her iki bölümde de verilmektedir. Bu nedenle zorunlu derslerin benzerlik oranı %53'tür. Seçmeli sekiz dersin sadece ikisi ortaktır, dolayısıyla seçmeli derslerdeki benzerlik %25'tir.

Üçüncü karşılaştırma Tablo 4'te görüldüğü gibi AÜ'nin Turizm Fakültesinde yer alan RY bölüm müfredatının AHBVÜ Turizm Fakültesinde yer alan RY bölüm müfredatı ile benzerlikleri ve farklılıklarını belirlemek amacıyla yapılmaktadır.

Genel olarak bakıldığında AÜ'nin Turizm Fakültesinde bulunan RY bölümündeki 51 zorun-

lu dersten 30'u, sekiz seçmeli dersten üçü AHBVÜ Turizm Fakültesi RY bölümündeki dersler ile benzerlik göstermektedir. Buna göre zorunlu derslerin benzerliği %59, seçmeli derslerin benzerliği %27'dir.

Dördüncü karşılaştırma bir önceki karşılaştırmanın tersi olarak AHBVÜ'nün Turizm Fakültesinde yer alan RY bölüm müfredatının AÜ Turizm Fakültesinde yer alan RY bölüm müfredatı ile benzerliklerini ve farklılıklarını belirlemek amacıyla yapılmaktadır.

Tablo 5'e göre AHBVÜ'nün Turizm Fakültesinde bulunan RY bölümündeki 39 zorunlu dersten 19'u, 31 seçmeli dersten 14'ü AÜ Turizm Fakültesi RY bölümündeki dersler ile benzerlik göstermektedir. Buna göre zorunlu derslerin ve seçmeli derslerin benzerliği yaklaşık %50'dir.

Tablo 3. AÜ Turizm Fakültesi'nde Bulunan RY ve Tİ Bölümlerinin Müfredatlarının Karşılaştırılması

Yarıyıl	Zorunlu Dersler		Seçmeli Dersler	
	Derslerin Benzerliği	Farklı Olan Dersler	Derslerin Benzerliği	Farklı Olan Dersler
1.Yarıyıl	5/6	-Turizm ve Kültür	-	
2.Yarıyıl	5/7	-Rekreasyona Giriş -Mesleki Anatomi ve Fizyoloji	-	
3.Yarıyıl	4/7	-Rekreasyon Psikolojisi -Terapötik Rekreasyona Giriş -Park ve Açık Alan Rekreasyon Kaynakları	-	
4.Yarıyıl	4/7	-Rekreasyon Yönetimi -Rekreasyon Sosyolojisi -Yaratıcı Drama	-	
5.Yarıyıl	1/6	-Animasyona Giriş -Sahne Makyajı -İletişim ve İnsan İlişkileri -Wellness & Spa Turizmi -Terapötik Rekreasyona Giriş	0/2	-Müşteri İlişkileri Yönetimi -Sağlık ve İlk Yardım
6.Yarıyıl	2/6	-Wellness & Spa Uygulamaları -Animasyon Uygulamaları -Rekreasyonel Fiziksel Uygunluk -Sağlık Turizmi	1/2	-Alternatif Turizm
7.Yarıyıl	2/6	-Rekreasyonel Tesis Yönetim -Kentsel Rekreasyon -Rekreatif Alan Tasarımı -Rekreasyon ve Spor Turizmi	1/2	-Rekreasyon ve Yerel Yönetimler
8.Yarıyıl	4/6	-Rekreasyonel Materyal Geliştirme -Rekreasyonel Ritim ve Dans	0/2	-Rekreatif Tandem Bisikleti -Masaj

⁶ <http://turizm.akdeniz.edu.tr/rekreasyon-yonetimi/mufredat/>⁷ <http://turizm.akdeniz.edu.tr/turizm-isletmeciligi/mufredatlar/>

Beşinci karşılaştırma AÜ'nin Turizm Fakültesinde yer alan Tİ bölüm müfredatının AHBVÜ Turizm Fakültesinde yer alan Tİ bölüm müfredatı ile benzerliklerini ve farklılıklarını belirlemek amacıyla yapılmaktadır. Karşılaştırmanın yer aldığı Tablo 6'ya göre AÜ'nin Turizm Fakültesinde bulunan Tİ bölümündeki 28 zorunlu dersten 17'si, 25 seçmeli dersten 17'si AHBVÜ'nün Turizm Fakültesinde bulunan Tİ bölümündeki dersler ile benzerlik göstermektedir. Buna göre

zorunlu derslerin benzerliği %60 ve seçmeli derslerin benzerliği %68'dir.

Altıncı karşılaştırma AHBVÜ'nün Turizm Fakültesinde yer alan Tİ bölüm müfredatının AÜ Turizm Fakültesinde yer alan Tİ bölüm müfredatı ile benzerliklerini ve farklılıklarını belirlemek amacıyla yapılmaktadır ve Tablo 7'de sunulmaktadır. İlgili tabloya göre AHBVÜ'nün Turizm Fakültesinde bulunan Tİ bölümündeki 38 zorunlu

Rekreasyon Yönetimi ve Turizm İşletmeciliği Bölüm Müfredatlarının Karşılaştırılması

Tablo 4. AÜ'nin Turizm Fakültesinde Yer Alan RY Bölüm Müfredatının AHBVÜ Turizm Fakültesinde Yer Alan RY Bölüm Müfredatı ile Karşılaştırılması

Yarıyıl	Zorunlu Dersler		Seçmeli Dersler			
	Benzer Dersler	Derslerin Benzerliği	Farklı olan dersler	Benzer Dersler	Derslerin Benzerliği	Farklı olan dersler
1.Yarıyıl	-Türk Dili -AİİT -Genel Turizm Bilgisi -Yabancı Dil -Turizm ve Kültür -İşletme Bilimine Giriş	6/6	-	-	-	-
2.Yarıyıl	-Türk Dili II -AİİT II -Rekreasyona Giriş -Turizm ve Etik -Yabancı Dil II	5/7	-Bilgi Teknolojileri Kullanımı -Mesleki Anatomi ve Fizyoloji	-	-	-
3.Yarıyıl	-Terapötik Rekreasyona Giriş -Park ve Açık Alan Rekreasyon Kaynakları -Yönetim ve Organizasyon -Muhasebe -Ekonomi	5/7	-Rekreasyon Psikolojisi -Yabancı Dil III	-	-	-
4.Yarıyıl	-Yaratıcı Drama -Araştırma Yöntemleri -Türkiye Turizm Coğrafyası	3/7	-Rekreasyon Yönetimi -Rekreasyon Sosyolojisi -Pazarlama -Yabancı Dil IV	-	-	-
5.Yarıyıl	-İletişim ve İnsan İlişkileri -2. Yabancı Dil I	2/6	-Animasyona Giriş -Sahne Makyajı -Wellness & Spa Turizmi -Terapötik Rekreasyon Uygulamaları	-Sağlık ve İlk Yardım(S) -Müşteri İlişkileri Yönetimi(S)	2/2	-
6.Yarıyıl	-Animasyon Uygulamaları -Etkinlik Yönetimi -Sağlık Turizmi -2. Yabancı Dil II	4/6	-Wellness & Spa Uygulamaları -Rekreasyonel Fiziksel Uygunluk	-	0/2	-Alternatif Turizm(S) -Turizm İşletmelerinde Performans Yönetimi(S)
7.Yarıyıl	-Kentsel Rekreasyon -Rekreasyon Alan Tasarımı -Rekreasyon ve Spor Turizmi	3/6	-Rekreasyonel Tesis Yönetimi -Stratejik Yönetim -2.Yabancı Dil III	-Rekreasyon ve Yerel Yönetimler(S)	½	-Yeni Yönetim Teknikleri(S)
8.Yarıyıl	-İnsan Kaynakları Yönetimi -Girişimcilik	2/6	-Destinasyon Yönetimi -Rekreasyonel Materyal Geliştirme -Rekreasyonel Ritim ve Dans -2.Yabancı Dil IV	-	0/2	-Rekreatif Tandem Bisikleti(S) -Masaj(S)

Tablo 5. AAHBVÜ'nün Turizm Fakültesinde Yer Alan RY Bölüm Müfredatının AÜ Turizm Fakültesinde Yer Alan RY Bölüm Müfredatı ile Karşılaştırılması

Yarıyıl	Zorunlu Dersler		Seçmeli Dersler			
	Benzer Dersler	Derslerin Benzerliği	Farklı olan zorunlu dersler	Benzer Dersler	Derslerin Benzerliği	Farklı olan zorunlu dersler
1.Yarıyıl	-Türk Dili -AİİT -Genel Ekonomi Turizme Giriş -Genel Muhasebe -Yabancı Dil	6/7	-Hukuk Başlangıcı	-	-	-
2.Yarıyıl	-Türk Dili II -AİİT II -Genel İşletme -Rekreasyon -Yabancı Dil II	5/7	-Davranış Bilimleri -İşletmeciler İçin Matematik	-	-	-
3.Yarıyıl	-Yönetim ve Organizasyon -Rekreasyon Kaynakları	2/5	-İstatistik -Yiyecek İçecek Hizmetleri -Mesleki Yabancı Dil I	-İletişim ve İnsan İlişkileri (S) -Kültür ve Turizm(S)	2/4	-Temel Sanat ve Estetik Bilgisi -Yat ve Marina İşletmeciliği (S)
4.Yarıyıl	-Turizm Coğrafyası	1/5	-Türk Mutfak Kültürü -Rekreasyon Etkinlikleri -Rekreasyon İşletmeciliği -Mesleki Yabancı Dil II	-Sağlık Tedbirleri ve İlk Yardım (S)	¼	-Turizm ve Çevre -Dünya Turizm Hareketleri (S) -Seyahat ve Ulaştırma Hizmetleri (S)
5.Yarıyıl	-	0/4	-Turizm Pazarlaması -Seyahat Acenteciliği ve Tur Op -Otel Otomasyon Sistemleri - Mesleki Yabancı Dil III	-Hastane Hizmetleri ve Sağlık Otelciliği (S) -Terapötik Rekreasyon (S) -Rekreasyon ve Kentleşme (S)	3/5	-İkram Hizmetleri(S) -Turizm İşletmelerinde Finansal Yönetim (S)
6.Yarıyıl	-İnsan Kaynakları Yönetimi	1/4	-Turizm Ekonomisi -Rekreasyon Politikaları ve Planlaması -Mesleki Yabancı Dil IV	-Girişimcilik (S) -Rekreasyon ve Yerel Yönetimler (S)	2/6	-Rekreasyon İşl. Bilgi ve İletişim Teknolojileri (S) -Ekoloji (S) -Mekân Tasarımı ve Konsept (S) -Tur Planlaması ve Yönetimi (S)
7.Yarıyıl	-Araştırma Teknikleri -Rekreatif Alan Tasarımı	2/3	-Animasyon Hizmetleri	-Etkinlik Yönetimi (S) -Yaratıcı Drama (S) -Sosyal Sorumluluk ve Meslek Etiği (S) -2. yabancı Dil I (S)	4/6	-Parklar Yönetimi (S) -İş ve Sosyal Güv. Hukuku (S)
8.Yarıyıl	-Animasyon Uygulamaları -2. Yabancı Dil II	2/4	-Rekreasyon Program Planlaması -Mezuniyet Projesi	-Rekreasyon ve Spor (S) -Müşteri İlişkileri Yönetimi (S)	2/6	-Halkla İlişkiler (S) -Gastronomi ve Yemek Tarihi (S) -Turizm Politikası Planlaması (S) -Şehir ve Medeniyet (S)

Rekreasyon Yönetimi ve Turizm İşletmeciliği Bölüm Müfredatlarının Karşılaştırılması

Tablo 6. AÜ'nin Turizm Fakültesinde Yer Alan Tİ Bölüm Müfredatının AHBVÜ Turizm Fakültesinde Yer Alan Tİ Bölüm Müfredatı ile Karşılaştırılması

Yarıyıl	Zorunlu Dersler		Seçmeli Dersler			
	Benzer Dersler	Derslerin Benzerliği	Farklı olan dersler	Benzer Dersler	Derslerin Benzerliği	Farklı olan dersler
1.Yarıyıl	-Türk Dili I -Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi I -Genel Turizm -İşletme Bilimine Giriş -Turizm Etiği ve Mevzuat -Yabancı Dil I	6/6			-	
2.Yarıyıl	-Türk Dili II -Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi II -İşletme Matematiği -Turizm Coğrafyası -Yabancı Dil II	5/6	-Bilgi Teknolojileri Kullanımı		-	
3.Yarıyıl	-Muhasebe -Yönetim ve Organizasyon	2/3	-Turist Davranışı	-Alternatif Turizm -Odalar Bölümü Yönetimi -Araştırma Yöntemleri -Seyahat Acentacılığı ve Tur Operatörlüğü -Yabancı Dil	5/5	
4.Yarıyıl	-Ekonomi -Pazarlama	2/3	-Muhasebe Uygulamaları	-Rekreasyon yönetimi -Yabancı Dil	2/5	-Rehberlik -Kültürel Miras Yönetimi -Destinasyon Yönetimi
5.Yarıyıl	-İnsan Kaynakları Yönetimi -Örgütsel Davranış	2/3	-İşletme Finansı	-Etkinlik Yönetimi -Yiyecek İçecek Yönetimi -Otel Otomasyonları -Yabancı Dil	4/5	-Yönetim Muhasebesi
6.Yarıyıl		0/3	-Turizm Sosyolojisi -Turizm Enformasyon Sistemleri -Sürdürülebilir Turizm	-Maliyet Muhasebesi -Acenta Otomasyonları -Yabancı Dil	3/5	-Turizm Yönetim Modelleri -Turizmde Tutundurma Yönetimi
7.Yarıyıl		0/3	-Stratejik Yönetim -Yatırım Proje Analizi -Çağdaş Yönetim Yaklaşımları	-Girişimcilik -Seminer -Yabancı Dil	3/5	-Performans Ölçümü ve Yönetimi -Pazarlama Yönetimi
8.Yarıyıl		0/1	İş Yerinde Eğitim			

Tablo 7. AHBVÜ'nün Turizm Fakültesinde Yer Alan Tİ Bölüm Müfredatının AÜ Turizm Fakültesinde Yer Alan RY Bölüm Müfredatı ile Karşılaştırılması

	Benzer Dersler	Derslerin Benzerliği	Farklı olan dersler	Benzer Dersler	Derslerin Benzerliği	Farklı olan dersler
1.Yarıyıl	-Turizme Giriş -Genel Ekonomi -Genel Muhasebe -Türk Dili I -Atatürk İlke ve İnkılapları Tarihi -Yabancı Dil	6/7	-Hukuk Başlangıcı			
2.Yarıyıl	-Genel İşletme -İşletmeciler İçin Matematik -Rekreasyon -Türk Dili II -Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi -Yabancı Dil	6/7	-Davranış Bilimleri			
3.Yarıyıl	-Önbüro Yönetimi -Yönetim ve Organizasyon -Mesleki Yabancı Dil	3/5	-İstatistik -Yiyecek İçecek Hizmetleri	-Kültür ve Turizm	1/5	-Yat ve Marina İşletmeciliği -İletişim ve İnsan İlişkileri -Temel Sanat ve Estetik Bilgisi -Alan Dışı Seçmeli Ders
4.Yarıyıl	-Turizm İşletmelerinde Maliyet Analizleri -Turizm Coğrafyası -Türk Mutfak Tarihi -Mesleki Yabancı Dil	4/5	-Kat Hizmetleri		0/5	-Sağlık Tedbirleri ve İlk Yardım -Dünya Turizm Hareketleri -Seyahat ve Ulaştırma Hizmetleri -Turizm ve Çevre -Alan Dışı Seçmeli Ders
5.Yarıyıl	-Seyahat Acenteciliği ve Tur Operatörlüğü -Otel Otomasyon Sistemleri -Mesleki Yabancı Dil	3/4	-Turizm Pazarlaması	-Örgütsel Davranış -Biletleme I	2/6	-Hastane Hizmetleri ve Sağlık Otelciliği -Turizm İşletmelerinde Finansal Yönetim -İkram Hizmetleri -Servis ve Bar Bilgisi
6.Yarıyıl	-İnsan Kaynakları Yönetimi -Mesleki Yabancı Dil	2/4	-Turizm Ekonomisi -Ticaret Hukuku	-Girişimcilik	1/6	-Turizmde Yatırım Projeleri -Tur Planlaması ve Yönetimi -Biletleme II -Arkeoloji ve Müzecilik -Mekan Tasarımı ve Konsept
7.Yarıyıl	-Turizm Hukuku -Araştırma Teknikleri -Sosyal Sorumluluk ve Meslek Etiği	3/3		-Etkinlik Yönetimi -Yabancı Dil	2/6	-İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku -Uluslararası Mutfaklar -Ürün Belirleme ve Satın Alma -Ziyafet Organizasyonu
8.Yarıyıl	Mezuniyet Projesi	1/3	-Yönetim Muhasebesi -İşletme Politikası	-Özel İliği Turizmi -Yabancı dil -Meslek Stajı	3/8	-Turizm Politikası ve Planlaması -Müşteri İlişkileri Yönetimi -Halkla İlişkiler -Şehir ve Medeniyet -Gastronomi ve Yemek Tarihi

dersten 28'i, 36 seçmeli dersten dokuzu AÜ Turizm Fakültesi Tİ bölümündeki dersler ile benzerlik göstermektedir. Buna göre zorunlu derslerin benzerliği %74 ve seçmeli derslerin benzerliği %25'tir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

2018 YGS tercih kılavuzuna göre AHBVÜ Turizm Fakültesi, AÜ Turizm Fakültesi, AÜ Manavgat Fakültesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Turizm Fakültesi, Balıkesir Üniversitesi Turizm Fakültesi olmak üzere toplam beş akademik birimin hem RY hem de Tİ bölümlerine öğrenci alınmaktadır. Bu çalışmada AHBVÜ ve AÜ Turizm Fakültelerindeki RY ve Tİ müfredatları karşılaştırılmakta, her iki bölümdeki derslerin birbiri ile ne kadar örtüştüğü ve ayrıştığı belirlenmektedir.

Yapılan karşılaştırmalara göre AHBVÜ Turizm Fakültesi RY ile Tİ bölümlerinde yer alan zorunlu derslerin %79'u ve seçmeli derslerin ise %73'ü; AÜ Turizm Fakültesi RY ile Tİ bölümlerindeki zorunlu derslerin %53'ü ve seçmeli derslerin %25'i ortaktır. Özellikle Genel Turizm, İşletme Yönetimi, Bilgi ve İletişim Teknolojileri, Pazarlama, Girişimcilik, Yönetim ve Organizasyon, Araştırma Yöntemleri, İstatistik, Ekonomi, Muhasebe, İnsan Kaynakları Yönetimi dersleri benzerlik oranlarını yükselten derslerdir. Ayrıca Türkçe ve Atatürk İlke ve İnkılapları dersleri de benzerlik oranının yükselmesinde etkili olmaktadır. Müfredat benzerlik oranlarının yüksek olduğu AHBVÜ, Turizm Fakültesi, RY müfredatının bölümün multidisipliner özellikleri daha fazla dikkate alınarak tekrar düzenlenmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir. Bu kapsamda düzenleme yapılırken dünyadaki örneklerine uygun olarak spor bilimleri, güzel sanatlar, sağlık bilimleri alanları ile ilgili derslerin yeterli nicelikte ve nitelikte müfredatlara eklenmesi gerektiği vurgulanabilir. Ayrıca 6. Akademik Turizm Eğitim Arama Konferansı sonuç raporunda müfredatlarla ilgili yapılan önerilerde de belirtildiği gibi uzmanlık alanlarına ilişkin seçmeli dersler yerellik ve coğrafi farklılıklar dikkate alınarak ve dil öğretimine yönelik dersler artırılarak RY programı güçlendirilmelidir (Kozak vd. 2014).

Müfredatlarına göre AÜ'de bulunan RY bölümündeki zorunlu derslerin %59'u ve seçmeli derslerin ise %27'si AHBVÜ'nde bulunan RY bölüm dersleri ile AHBVÜ'nde bulunan RY bölümündeki zorunlu derslerin ve seçmeli derslerin yaklaşık %50'si AÜ'de bulunan RY bölüm dersleri ile benzerlik göstermektedir. RY bölümleri arasındaki benzerliklerin Tİ bölümlerine göre daha düşük olması, RY bölümleri için akademisyenler tarafından bölümlerin gereği olduğu düşünülen dersler konusunda henüz yeterince uzlaşmanın sağlanmadığını göstermektedir. Üniversitelerin bulunduğu bölgeler ve akademik birimlerin imkanları ve bunun gibi diğer unsurlar dikkate alındığında farklılık olmaması mümkün değildir. Ancak farklılığın bu kadar yüksek olması, henüz asgari düzeyde uzlaşmaya varılmadığını göstermektedir. Bu nedenle bölüm müfredatları arasında, bölümün özelliklerini de dikkate alarak tutarlılığın sağlanması için bölüm akademisyenlerinin yüksek katılımı ile arama konferansları yapılarak elde edilen sonuçlara göre farklılıklar ve benzerlikler müfredatlara yansıtılmalıdır.

AÜ'de bulunan Tİ bölümündeki zorunlu derslerin %60'ı ve seçmeli derslerin %68'i AHBVÜ'nde bulunan Tİ bölüm dersleri ile AHBVÜ'nde bulunan Tİ bölümündeki zorunlu derslerin %74'ü ve seçmeli derslerin ise %25'i AÜ'de bulunan Tİ bölüm dersleri ile benzerlik göstermektedir. Bu bulgular, Tİ bölümlerine ilişkin karşılaştırmalarda benzerlik oranlarının yüksek olduğu ve farklı üniversite bünyesinde bulunan programlar arasında tutarlılık olduğu yönünde yorumlanabilir. Bu bulgu, lisans düzeyinde turizm eğitimi veren turizm bölümü müfredatlarının birbirinden önemli ölçüde farklılık gösterdiğini belirleyen Gürbüz ve Dağdeviren'in (2007) bulguları ile uyumsuzdur. Bulguların Gürbüz ve Dağdeviren'in bulgularından farklılaşmasında hem araştırmaların farklı zamanlarda gerçekleştirilmiş olmasının hem de turizm akademisyenlerin hangi derslerin müfredatta yer alması gerektiği konusunda zamanla hemfikir olmalarının etkili olduğunu söylemek mümkündür.

Bu araştırmanın en önemli sınırlılığı araştırmanın sadece AHBVÜ ve AÜ Turizm Fakültesinde yer alan RY ile Tİ bölüm müfredatlarının hem

kendi içlerinde hem de her iki üniversite arasında karşılaştırılmasını kapsamaktadır. Bu nedenle RY ve Tİ bölümü bulunan diğer turizm fakültelerine sonuç ve öneriler genellenememiştir. Diğer üniversitelerin akademik birimlerindeki rekreasyon bölümleri ve turizm işletmeciliği bölümlerinin müfredatlarına açık bir şekilde erişilemediği için diğer üniversiteler araştırma kapsamına dahil edilmemiştir. Bunu da bir sınırlılık olarak kabul etmek mümkündür. Ayrıca bölümlerin müfredatlarında farklı seçmeli dersler olmakla birlikte, öğretim üyesi sıkıntısından her dersin açılmadığı da bir gerçektir. RY ve Tİ bölümlerinde açılan seçmeli derslerin, fiilen hangilerinin seçildiği bu çalışmada ele alınamamıştır. Bu nedenle benzerlikler ve farklılıklar sadece müfredatta yer alan bilgilere bağlı olarak belirlenmiştir. Fiiili seçilen derslerin oranları dikkate alındığında, seçimlik derslerdeki benzerlik oranlarının artabileceği öne sürülebilir. Ancak bu oranlara ulaşılabilmesi çalışmanın bir diğer kısıtıdır. Gelecekteki çalışmaların bu kısıtları dikkate alınarak yapılmasında ve hatta Tİ bölümleri ile Yiyecek-İçecek ve/veya her nedense tam olarak karşılanamamasına rağmen yabancı adı tercih edilen Gastronomi bölümleri ile karşılaştırma yapılmasının, faydalı olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- 2018-Yükseköğretim Programları ve Kontenjan Kılavuzu, <https://www.osym.gov.tr/TR,15240/2018-yuksekoğretim-programlari-ve-kontenjanlari-kilavuzu.html>, Erişim tarihi: 25 Ağustos 2018.
- Akdeniz Üniversitesi Turizm Fakültesi Rekreasyon Yönetimi Bölümü Müfredat, <http://turizm.akdeniz.edu.tr/rekreasyon-yonetimi/mufredat/>, Erişim tarihi: 28 Ağustos 2018.
- Akdeniz Üniversitesi Turizm Fakültesi Tarihçesi, <http://turizm.akdeniz.edu.tr/fakultemiz/tarihcel/>, Erişim tarihi: 28 Ağustos 2018.
- Akdeniz Üniversitesi Turizm Fakültesi Turizm İşletmeciliği Bölümü Müfredat <http://turizm.akdeniz.edu.tr/turizm-isletmeciligi/mufredatlar/>, Erişim tarihi: 28 Ağustos 2018.
- Akgündüz, Y. ve Karamustafa, K. (2019). Turizmin Geleceği ve Yeni Eğilimler. İçinde A. Celil Çakıcı (Editör), *Genel Turizm* (ss. 325-341). Ankara: Detay Yayıncılık.
- Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Turizm Fakültesi Rekreasyon Yönetimi Bölümü Müfredat, <http://turizm-rekreasyon.ahbv.edu.tr/posts/view/title/mufredat-35512?siteUri=turizm-rekreasyon>, Erişim tarihi: 28 Ağustos 2018.

- Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Turizm Fakültesi Tarihçesi, <http://turizm.ahbv.edu.tr/posts/view/title/tarihce-88824?siteUri=turizm>, Erişim tarihi: 28 Ağustos 2018.
- Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Turizm Fakültesi Turizm İşletmeciliği Bölümü Müfredat, <http://turizm-isletme.ahbv.edu.tr/posts/view/title/mufredat-35566>, Erişim tarihi: 28 Ağustos 2018.
- Gürbüz, A.K. ve Dağdeviren, A. (2007). Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi Veren Kurumların Ders Programlarının Fonksiyonel Açından İncelenmesi, *Balikesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10 (18): 157-167.
- Hazar, A. (2003). *Rekreasyon ve Animasyon*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Jenkins, J. ve Pigram, J. (2007). *Outdoor Recreation Management*. Abingdon: Routledge.
- Karaküçük, S. (1995). *Rekreasyon Boş Zamanları Değerlendirme*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Karaküçük, S. (2001). *Rekreasyon Boş Zamanları Değerlendirme* (Dördüncü baskı). Ankara: Gazi Kitabevi.
- Karaküçük, S. (2016). *Rekreasyon Bilimi*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Kozak, N., Kozak, M.A. ve Kozak, M. (2001). *Genel Turizm İlkeler-Kavramlar* (Genişletilmiş Beşinci Baskı). Ankara: Detay Yayıncılık.
- Kozak, N., Tütüncü, Ö. ve Kozak, M. (2014). 6. *Akademik Turizm Eğitimi Arama Konferansı Sonuç Raporu*, 17-20 Nisan 2014, Bodrum, Muğla.
- Mieczkowski, Z. (1990). *World Trends in Tourism and Recreation*. New York: Peter Lang Publishing.
- Serçek, S. ve Özaltaş Serçek, G. (2015). Turistlerin Konaklama İşletmesi Tercihinde Rekreasyon Aktivitelerinin Etkisi, *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 10 (14): 681-689.
- Smith, S. L. J. ve Godbey, G. C. (1991). Leisure, Recreation and Tourism, *Annals of Tourism Research*, 18 (1): 85-100.
- Şahbaz, R.P. ve Altınay, M. (2015). Türkiye'deki Milli Parkların Rekreasyon Faaliyetleri Açısından Değerlendirilmesi, *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 3 (3): 125-135.
- Tel, M. ve Köksalan, B. (2008). Öğretim üyelerinin Spor Etkinliklerinin Sosyolojik Olarak İncelenmesi (Doğu Anadolu Örneği), *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18 (1): 261-278.
- Tribe, J. 2004. *The Economics of Recreation, Leisure and Tourism*. Amsterdam: Elsevier.
- Tütüncü, Ö. (2008). Rekreasyon Yönetimi'ne Yönelik Üniversite Düzeyinde Bir Müfredat Geliştirme Önerisi, *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 19 (1): 93-103.
- Tütüncü, Ö. (2012). Rekreasyon ve Rekreasyon Terapisinin Yaşam Kalitesindeki Rolü, *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 23 (2): 248-252.
- Tütüncü, Ö. (2012). Rekreasyona Yönelik Disiplinlerarası Bir Doktora Programı Önerisi. I. *Rekreasyon Araştırmaları Kongresi* (ss. 745-760). 12-15 Nisan 2012, Kemer, Antalya.
- Tütüncü, Ö. ve Aydın, İ. (2014). Toplum ve Açık Hava Rekreasyon Faaliyetleri: ABD Örneği, *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 25 (1): 118-120.

Tütüncü, Ö. ve Kuşluvan, Z. (1997). Çevre Sorunlarının Doğada Rekreasyon Faaliyetlerine Duyulan Gereksinimi Artırıcı Etkisi, *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 8 (1-2): 9-11.

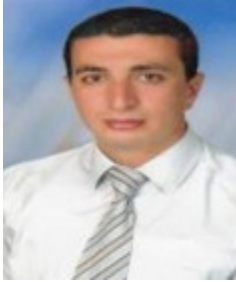
Usta, Ö. (2014). *Turizm Genel ve Yapısal Yaklaşım* (4. Baskı). Ankara: Detay Yayıncılık.

VI. Kalkınma Planı, <http://www.sbb.gov.tr/Lists/Kalkınma%20Planlar/Attachments/4/plan6.pdf>, Erişim tarihi: 1 Eylül 2018.

Özkaz Tütüncü

Yükseköğrenimini Çukurova Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Mersin Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu'nda tamamladı (1988). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm İşletmeciliği Ana Bilim Dalı'nda Yüksek Lisansını (1992-1994) ve Doktorasını tamamladı (1994-1998). Türkiye Bilimler Akademisi'nden kazandığı burs ile Michigan Eyalet Üniversitesi'nde bütünlük doktora tez araştırmasını yaptı. Yönetim ve Organizasyon alanında Doçent unvanını aldı (2003). Virginia Tech, Wisconsin ve New York Eyalet Üniversitelerinde doktora sonrası turizm ve rekreasyon işletmelerinde kalite yönetimi üzerine araştırmalar yürüttü. Halen Dokuz Eylül Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğretim üyesi ve Rekreasyon Ana Bilim Dalı Başkanı'dır. Uluslararası Standartlar Örgütü Kalite Komitesi Üyesi'dir.

Yılmaz AKGÜNDÜZ

Lisans öğrenimini Gazi Üniversitesi Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Turizm Eğitimi Bölümü'nde (1997-2001), Yüksek Lisansını Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm İşletmeciliği Ana Bilim Dalı'nda (2005-2007) ve Doktorasını Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm İşletmeciliği Ana Bilim Dalı'nda tamamladı (2008-2012). Mersin Üniversitesi Turizm Fakültesi Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü'ne Yardımcı Doçent olarak atandı (2013). Ardından Doçent unvanını aldı (2015). Halen Dokuz Eylül Üniversitesi Seferihisar Fevziye Hepkon Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü Öğretim Üyesi'dir. Temel çalışma alanı, davranış psikolojisidir.

Cem YEŞİLYURT

Yükseköğrenimini Mersin Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu Seyahat İşletmeciliği Bölümü'nde tamamladı (2006). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm İşletmeciliği Ana Bilim Dalı'nda Yüksek Lisansını (2008-2011) ve Doktorasını tamamladı (2011-2019). 2010 yılında Adıyaman Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okuluna Araştırma Görevlisi olarak atandı. Halen Adıyaman Üniversitesi Turizm Fakültesi Turizm İşletmeciliği Bölümü'nde olarak görevini sürdürmektedir. Temel çalışma alanları, rekreasyon, öz-belirleme kuramı ve turizm işletmeciliğidir.